

საქართველო

ხელის მოწერა და დასაბუთებელი განცხადებანი მიიღება „საქართველოს“ რედაქციისა და კანტორაში ყოველდღე კვირა-უქმების გარდა, დღის 9-3-მდე. ხელმოწერული წერილები არ დაიბეჭდება; დაუბეჭდავი მცირე წერილები და კორესპონდენტების სულ არ ინახება; ინახება ერთი თვის მხოლოდ დიდი წერილები და მოთხრობანი.

რედაქცია და კანტორა იმყოფება: თბილისში, მოსკოვის ქუჩაზე, № 4.

ფოსტის ადრესი წერილებისა და ფურლისათვის: თბილისი, რედაქცია „საქართველო“, პოჩ. ყაიხი № 76

განცხადებანი

ჩვეულებრივი სტრუქტურის პირადი გეორგი პეტროვიჩი ქაიხაძე, ს. ს. კლდიაშვილი, კნელსე-10, ქ. კავკასიის გარეუბანში, დაიბეჭდა განცხადებანი: ს. ს. კლდიაშვილი, ქ. კაიხაძე, ქ. კავკასიის გარეუბანში, 10-11, 12-13, 14-15, 16-17, 18-19, 20-21, 22-23, 24-25, 26-27, 28-29, 30-31, 32-33, 34-35, 36-37, 38-39, 40-41, 42-43, 44-45, 46-47, 48-49, 50-51, 52-53, 54-55, 56-57, 58-59, 60-61, 62-63, 64-65, 66-67, 68-69, 70-71, 72-73, 74-75, 76-77, 78-79, 80-81, 82-83, 84-85, 86-87, 88-89, 90-91, 92-93, 94-95, 96-97, 98-99, 100-101, 102-103, 104-105, 106-107, 108-109, 110-111, 112-113, 114-115, 116-117, 118-119, 120-121, 122-123, 124-125, 126-127, 128-129, 130-131, 132-133, 134-135, 136-137, 138-139, 140-141, 142-143, 144-145, 146-147, 148-149, 150-151, 152-153, 154-155, 156-157, 158-159, 160-161, 162-163, 164-165, 166-167, 168-169, 170-171, 172-173, 174-175, 176-177, 178-179, 180-181, 182-183, 184-185, 186-187, 188-189, 190-191, 192-193, 194-195, 196-197, 198-199, 200-201, 202-203, 204-205, 206-207, 208-209, 210-211, 212-213, 214-215, 216-217, 218-219, 220-221, 222-223, 224-225, 226-227, 228-229, 230-231, 232-233, 234-235, 236-237, 238-239, 240-241, 242-243, 244-245, 246-247, 248-249, 250-251, 252-253, 254-255, 256-257, 258-259, 260-261, 262-263, 264-265, 266-267, 268-269, 270-271, 272-273, 274-275, 276-277, 278-279, 280-281, 282-283, 284-285, 286-287, 288-289, 290-291, 292-293, 294-295, 296-297, 298-299, 300-301, 302-303, 304-305, 306-307, 308-309, 310-311, 312-313, 314-315, 316-317, 318-319, 320-321, 322-323, 324-325, 326-327, 328-329, 330-331, 332-333, 334-335, 336-337, 338-339, 340-341, 342-343, 344-345, 346-347, 348-349, 350-351, 352-353, 354-355, 356-357, 358-359, 360-361, 362-363, 364-365, 366-367, 368-369, 370-371, 372-373, 374-375, 376-377, 378-379, 380-381, 382-383, 384-385, 386-387, 388-389, 390-391, 392-393, 394-395, 396-397, 398-399, 400-401, 402-403, 404-405, 406-407, 408-409, 410-411, 412-413, 414-415, 416-417, 418-419, 420-421, 422-423, 424-425, 426-427, 428-429, 430-431, 432-433, 434-435, 436-437, 438-439, 440-441, 442-443, 444-445, 446-447, 448-449, 450-451, 452-453, 454-455, 456-457, 458-459, 460-461, 462-463, 464-465, 466-467, 468-469, 470-471, 472-473, 474-475, 476-477, 478-479, 480-481, 482-483, 484-485, 486-487, 488-489, 490-491, 492-493, 494-495, 496-497, 498-499, 500-501, 502-503, 504-505, 506-507, 508-509, 510-511, 512-513, 514-515, 516-517, 518-519, 520-521, 522-523, 524-525, 526-527, 528-529, 530-531, 532-533, 534-535, 536-537, 538-539, 540-541, 542-543, 544-545, 546-547, 548-549, 550-551, 552-553, 554-555, 556-557, 558-559, 560-561, 562-563, 564-565, 566-567, 568-569, 570-571, 572-573, 574-575, 576-577, 578-579, 580-581, 582-583, 584-585, 586-587, 588-589, 590-591, 592-593, 594-595, 596-597, 598-599, 600-601, 602-603, 604-605, 606-607, 608-609, 610-611, 612-613, 614-615, 616-617, 618-619, 620-621, 622-623, 624-625, 626-627, 628-629, 630-631, 632-633, 634-635, 636-637, 638-639, 640-641, 642-643, 644-645, 646-647, 648-649, 650-651, 652-653, 654-655, 656-657, 658-659, 660-661, 662-663, 664-665, 666-667, 668-669, 670-671, 672-673, 674-675, 676-677, 678-679, 680-681, 682-683, 684-685, 686-687, 688-689, 690-691, 692-693, 694-695, 696-697, 698-699, 700-701, 702-703, 704-705, 706-707, 708-709, 710-711, 712-713, 714-715, 716-717, 718-719, 720-721, 722-723, 724-725, 726-727, 728-729, 730-731, 732-733, 734-735, 736-737, 738-739, 740-741, 742-743, 744-745, 746-747, 748-749, 750-751, 752-753, 754-755, 756-757, 758-759, 760-761, 762-763, 764-765, 766-767, 768-769, 770-771, 772-773, 774-775, 776-777, 778-779, 780-781, 782-783, 784-785, 786-787, 788-789, 790-791, 792-793, 794-795, 796-797, 798-799, 800-801, 802-803, 804-805, 806-807, 808-809, 810-811, 812-813, 814-815, 816-817, 818-819, 820-821, 822-823, 824-825, 826-827, 828-829, 830-831, 832-833, 834-835, 836-837, 838-839, 840-841, 842-843, 844-845, 846-847, 848-849, 850-851, 852-853, 854-855, 856-857, 858-859, 860-861, 862-863, 864-865, 866-867, 868-869, 870-871, 872-873, 874-875, 876-877, 878-879, 880-881, 882-883, 884-885, 886-887, 888-889, 890-891, 892-893, 894-895, 896-897, 898-899, 900-901, 902-903, 904-905, 906-907, 908-909, 910-911, 912-913, 914-915, 916-917, 918-919, 920-921, 922-923, 924-925, 926-927, 928-929, 930-931, 932-933, 934-935, 936-937, 938-939, 940-941, 942-943, 944-945, 946-947, 948-949, 950-951, 952-953, 954-955, 956-957, 958-959, 960-961, 962-963, 964-965, 966-967, 968-969, 970-971, 972-973, 974-975, 976-977, 978-979, 980-981, 982-983, 984-985, 986-987, 988-989, 990-991, 992-993, 994-995, 996-997, 998-999, 1000-1001, 1002-1003, 1004-1005, 1006-1007, 1008-1009, 1010-1011, 1012-1013, 1014-1015, 1016-1017, 1018-1019, 1020-1021, 1022-1023, 1024-1025, 1026-1027, 1028-1029, 1030-1031, 1032-1033, 1034-1035, 1036-1037, 1038-1039, 1040-1041, 1042-1043, 1044-1045, 1046-1047, 1048-1049, 1050-1051, 1052-1053, 1054-1055, 1056-1057, 1058-1059, 1060-1061, 1062-1063, 1064-1065, 1066-1067, 1068-1069, 1070-1071, 1072-1073, 1074-1075, 1076-1077, 1078-1079, 1080-1081, 1082-1083, 1084-1085, 1086-1087, 1088-1089, 1090-1091, 1092-1093, 1094-1095, 1096-1097, 1098-1099, 1100-1101, 1102-1103, 1104-1105, 1106-1107, 1108-1109, 1110-1111, 1112-1113, 1114-1115, 1116-1117, 1118-1119, 1120-1121, 1122-1123, 1124-1125, 1126-1127, 1128-1129, 1130-1131, 1132-1133, 1134-1135, 1136-1137, 1138-1139, 1140-1141, 1142-1143, 1144-1145, 1146-1147, 1148-1149, 1150-1151, 1152-1153, 1154-1155, 1156-1157, 1158-1159, 1160-1161, 1162-1163, 1164-1165, 1166-1167, 1168-1169, 1170-1171, 1172-1173, 1174-1175, 1176-1177, 1178-1179, 1180-1181, 1182-1183, 1184-1185, 1186-1187, 1188-1189, 1190-1191, 1192-1193, 1194-1195, 1196-1197, 1198-1199, 1200-1201, 1202-1203, 1204-1205, 1206-1207, 1208-1209, 1210-1211, 1212-1213, 1214-1215, 1216-1217, 1218-1219, 1220-1221, 1222-1223, 1224-1225, 1226-1227, 1228-1229, 1230-1231, 1232-1233, 1234-1235, 1236-1237, 1238-1239, 1240-1241, 1242-1243, 1244-1245, 1246-1247, 1248-1249, 1250-1251, 1252-1253, 1254-1255, 1256-1257, 1258-1259, 1260-1261, 1262-1263, 1264-1265, 1266-1267, 1268-1269, 1270-1271, 1272-1273, 1274-1275, 1276-1277, 1278-1279, 1280-1281, 1282-1283, 1284-1285, 1286-1287, 1288-1289, 1290-1291, 1292-1293, 1294-1295, 1296-1297, 1298-1299, 1300-1301, 1302-1303, 1304-1305, 1306-1307, 1308-1309, 1310-1311, 1312-1313, 1314-1315, 1316-1317, 1318-1319, 1320-1321, 1322-1323, 1324-1325, 1326-1327, 1328-1329, 1330-1331, 1332-1333, 1334-1335, 1336-1337, 1338-1339, 1340-1341, 1342-1343, 1344-1345, 1346-1347, 1348-1349, 1350-1351, 1352-1353, 1354-1355, 1356-1357, 1358-1359, 1360-1361, 1362-1363, 1364-1365, 1366-1367, 1368-1369, 1370-1371, 1372-1373, 1374-1375, 1376-1377, 1378-1379, 1380-1381, 1382-1383, 1384-1385, 1386-1387, 1388-1389, 1390-1391, 1392-1393, 1394-1395, 1396-1397, 1398-1399, 1400-1401, 1402-1403, 1404-1405, 1406-1407, 1408-1409, 1410-1411, 1412-1413, 1414-1415, 1416-1417, 1418-1419, 1420-1421, 1422-1423, 1424-1425, 1426-1427, 1428-1429, 1430-1431, 1432-1433, 1434-1435, 1436-1437, 1438-1439, 1440-1441, 1442-1443, 1444-1445, 1446-1447, 1448-1449, 1450-1451, 1452-1453, 1454-1455, 1456-1457, 1458-1459, 1460-1461, 1462-1463, 1464-1465, 1466-1467, 1468-1469, 1470-1471, 1472-1473, 1474-1475, 1476-1477, 1478-1479, 1480-1481, 1482-1483, 1484-1485, 1486-1487, 1488-1489, 1490-1491, 1492-1493, 1494-1495, 1496-1497, 1498-1499, 1500-1501, 1502-1503, 1504-1505, 1506-1507, 1508-1509, 1510-1511, 1512-1513, 1514-1515, 1516-1517, 1518-1519, 1520-1521, 1522-1523, 1524-1525, 1526-1527, 1528-1529, 1530-1531, 1532-1533, 1534-1535, 1536-1537, 1538-1539, 1540-1541, 1542-1543, 1544-1545, 1546-1547, 1548-1549, 1550-1551, 1552-1553, 1554-1555, 1556-1557, 1558-1559, 1560-1561, 1562-1563, 1564-1565, 1566-1567, 1568-1569, 1570-1571, 1572-1573, 1574-1575, 1576-1577, 1578-1579, 1580-1581, 1582-1583, 1584-1585, 1586-1587, 1588-1589, 1590-1591, 1592-1593, 1594-1595, 1596-1597, 1598-1599, 1600-1601, 1602-1603, 1604-1605, 1606-1607, 1608-1609, 1610-1611, 1612-1613, 1614-1615, 1616-1617, 1618-1619, 1620-1621, 1622-1623, 1624-1625, 1626-1627, 1628-1629, 1630-1631, 1632-1633, 1634-1635, 1636-1637, 1638-1639, 1640-1641, 1642-1643, 1644-1645, 1646-1647, 1648-1649, 1650-1651, 1652-1653, 1654-1655, 1656-1657, 1658-1659, 1660-1661, 1662-1663, 1664-1665, 1666-1667, 1668-1669, 1670-1671, 1672-1673, 1674-1675, 1676-1677, 1678-1679, 1680-1681, 1682-1683, 1684-1685, 1686-1687, 1688-1689, 1690-1691, 1692-1693, 1694-1695, 1696-1697, 1698-1699, 1700-1701, 1702-1703, 1704-1705, 1706-1707, 1708-1709, 1710-1711, 1712-1713, 1714-1715, 1716-1717, 1718-1719, 1720-1721, 1722-1723, 1724-1725, 1726-1727, 1728-1729, 1730-1731, 1732-1733, 1734-1735, 1736-1737, 1738-1739, 1740-1741, 1742-1743, 1744-1745, 1746-1747, 1748-1749, 1750-1751, 1752-1753, 1754-1755, 1756-1757, 1758-1759, 1760-1761, 1762-1763, 1764-1765, 1766-1767, 1768-1769, 1770-1771, 1772-1773, 1774-1775, 1776-1777, 1778-1779, 1780-1781, 1782-1783, 1784-1785, 1786-1787, 1788-1789, 1790-1791, 1792-1793, 1794-1795, 1796-1797, 1798-1799, 1800-1801, 1802-1803, 1804-1805, 1806-1807, 1808-1809, 1810-1811, 1812-1813, 1814-1815, 1816-1817, 1818-1819, 1820-1821, 1822-1823, 1824-1825, 1826-1827, 1828-1829, 1830-1831, 1832-1833, 1834-1835, 1836-1837, 1838-1839, 1840-1841, 1842-1843, 1844-1845, 1846-1847, 1848-1849, 1850-1851, 1852-1853, 1854-1855, 1856-1857, 1858-1859, 1860-1861, 1862-1863, 1864-1865, 1866-1867, 1868-1869, 1870-1871, 1872-1873, 1874-1875, 1876-1877, 1878-1879, 1880-1881, 1882-1883, 1884-1885, 1886-1887, 1888-1889, 1890-1891, 1892-1893, 1894-1895, 1896-1897, 1898-1899, 1900-1901, 1902-1903, 1904-1905, 1906-1907, 1908-1909, 1910-1911, 1912-1913, 1914-1915, 1916-1917, 1918-1919, 1920-1921, 1922-1923, 1924-1925, 1926-1927, 1928-1929, 1930-1931, 1932-1933, 1934-1935, 1936-1937, 1938-1939, 1940-1941, 1942-1943, 1944-1945, 1946-1947, 1948-1949, 1950-1951, 1952-1953, 1954-1955, 1956-1957, 1958-1959, 1960-1961, 1962-1963, 1964-1965, 1966-1967, 1968-1969, 1970-1971, 1972-1973, 1974-1975, 1976-1977, 1978-1979, 1980-1981, 1982-1983, 1984-1985, 1986-1987, 1988-1989, 1990-1991, 1992-1993, 1994-1995, 1996-1997, 1998-1999, 2000-2001, 2002-2003, 2004-2005, 2006-2007, 2008-2009, 2010-2011, 2012-2013, 2014-2015, 2016-2017, 2018-2019, 2020-2021, 2022-2023, 2024-2025, 2026-2027, 2028-2029, 2030-2031, 2032-2033, 2034-2035, 2036-2037, 2038-2039, 2040-2041, 2042-2043, 2044-2045, 2046-2047, 2048-2049, 2050-2051, 2052-2053, 2054-2055, 2056-2057, 2058-2059, 2060-2061, 2062-2063, 2064-2065, 2066-2067, 2068-2069, 2070-2071, 2072-2073, 2074-2075, 2076-2077, 2078-2079, 2080-2081, 2082-2083, 2084-2085, 2086-2087, 2088-2089, 2090-2091, 2092-2093, 2094-2095, 2096-2097, 2098-2099, 2100-2101, 2102-2103, 2104-2105, 2106-2107, 2108-2109, 2110-2111, 2112-2113, 2114-2115, 2116-2117, 2118-2119, 2120-2121, 2122-2123, 2124-2125, 2126-2127, 2128-2129, 2130-2131, 2132-2133, 2134-2135, 2136-2137, 2138-2139, 2140-2141, 2142-2143, 2144-2145, 2146-2147, 2148-2149, 2150-2151, 2152-2153, 2154-2155, 2156-2157, 2158-2159, 2160-2161, 2162-2163, 2164-2165, 2166-2167, 2168-2169, 2170-2171, 2172-2173, 2174-2175, 2176-2177, 2178-2179, 2180-2181, 2182-2183, 2184-2185, 2186-2187, 2188-2189, 2190-2191, 2192-2193, 2194-2195, 2196-2197, 2198-2199, 2200-2201, 2202-2203, 2204-2205, 2206-2207, 2208-2209, 2210-2211, 2212-2213, 2214-2215, 2216-2217, 2218-2219, 2220-2221, 2222-2223, 2224-2225, 2226-2227, 2228-2229, 2230-2231, 2232-2233, 2234-2235, 2236-2237, 2238-2239, 2240-2241, 2242-2243, 2244-2245, 2246-2247, 2248-2249, 2250-2251, 2252-2253, 2254-2255, 2256-2257, 2258-2259, 2260-2261, 2262-2263, 2264-2265, 2266-2267, 2268-2269, 2270-2271, 2272-2273, 2274-2275, 2276-2277, 2278-2279, 2280-2281, 2282-2283, 2284-2285, 2286-2287, 2288-2289, 2290-2291, 2292-2293, 2294-2295, 2296-2297, 2298-2299, 2300-2301, 2302-2303, 2304-2305, 2306-2307, 2308-2309, 2310-2311, 2312-2313, 2314-2315, 2316-2317, 2318-2319, 2320-2321, 2322-2323, 2324-2325, 2326-2327, 2328-2329, 2330-2331, 2332-2333, 2334-

ხელთ იგდო მტრის რამდენიმე სიმაგრე. მტერი სასაფხუო იერიშებით სცდილობდა თავისი სიმაგრეები უკან დაეხრებინა, მაგრამ ვერას ვახდა. ტოფანის მიდამოში ჩვენ კვლავ წინ ვიწვიეთ. აქ ჩვენ ტყვედ წამოვიყვანეთ 86 ჯარისკაცი და ორი აფიცირი. ხელთ ვიგდეთ ორი ზარბაზანი, 2 ტყვიის მურქვევილი, ერთი მორტირა, მრავალი იარაღი და ყუმბარები.

გერმანულ-გაერთიანება

გერმანული გაერთიანება ურჩევნად მთავრობას რათა მან ზღვავე აქტიური მოქმედება განახლოს. პირველი-ყოველისა მათის აზრით ამ ხანად უსაქონრობისა წყალქვეშა ნაგებობა მტერ მხენობა გამოიჩინონ და ნეიტრალურ სახელმწიფოთა შექმნა მისცენ გერმანეთთან ვაჭრობა არ შესწყვიტონ. ამას გარდა საქირთა მომავლისთვისაც ზრუნოს გერმანეთის ფლოტმა და შექმნიან ისეთი ძლიერი საზღვაო ძალა, რომელიც მას ზღვაზე ბატონობას განუმტკიცებს.

სტოხოლის ბრძოლა

სტოხოლის მიდამოებში ფელდმარშალ ლონინგის ჯარი დიდს წინააღმდეგობას უწევს რუსებს და სცდილობს ყოველ ძალ-ღონით მათი წინსვლა შეაჩეროს. აქ რუსების მოქმედებას გერმანეთის ბუნებრივი და ხელოვნური სიმაგრეები დიდად აფერხებენ. გერმანელი თავდაპირველი იბრძვიან და რუსების ყოველ იერიშს სასაფხუო იერიშებით უპასუვებენ. მიუხედავად დიდი ზარალისა ორივე მხრივ რუსის ჯარი ბრძოლის ამ ხაზზე წელ-წელა წინ იწევს.

ბრძოლა დვინის დასავლეთით

დასავლეთ დვინის ბრძოლის ხაზზე იტალიელთა გერმანულმა საარტილერიო მოქმედება ძლიერ გააცხოველეს. აქ ისინი დღე-ღამეში უამრავი ყუმბარებს ხარკავენ. აღსანიშნავია აგრეთვე ის, რომ ამ მიდამოებში გერმანულმა პირველად იხმარეს ახლად გამოგონილი ასაფეთქებელი მასალა, რომელიც თავის სიძლიერით დიდ ზიანს აყენებს სიმაგრეებს.

გერმანულთა არტილერიის რაოდენობა ვერდენთან

როგორც საფრანგეთიდან კერძოდ მოსულ ცნობებიდან სჩანს გერმანულ მუსკეტების რაოდენობაში დიდი ზარბაზნები და სხვა და სხვა საარტილერიო იარაღი ჰქონიათ. მაგალითად, საერთო რიცხვით გერმანულმა აქ 561 ბატარეა, ე. ი. 2000-ზე მეტი სხვა და სხვა ტიპის ზარბაზნები აქვთ. ფრანგების სიმაგრეებზე ამათში ყველაზე მეტს ზარალს 430 მილიმეტრიანი ზარბაზნები აყენებენ.

გერმანულთა ახალი გამოგონება

თითქმის მუდამ-თვე გერმანელები ახალ-ახალ ტენიკურ საშუალებებს იგონებენ, რათა თავის ჯარს ომის მიმე პირობანი შეუქმნებოდნენ. ამ მოკლის დროს აგსტრიელთა და გერმანულთა ახალი გამოგონება

ფულიც ალალი იყოს. სოფელელების მოწოდება

- 1) ალწერა აწინდელთა სპარსეთისა ყენეთა (ანუ შაჰთა) და გერაულეობისათვის ყაჯართა. 1804—1811 წ.
- 2) ამბავი მანბადისი თარგმანთა შინა ფასალმუნთასა შენმუღთა და წიგნთაჲთაჲ მანბადისათასა გამოცემულითა თავისი მოძღვარს იონა ხელაშვილს.
- 3) პოემა 107 გაღმქსილი ტაეპი, რომელიც უღმუნთა თავისი დისწულს გრაგოლ დაიბანს.
- 4) განმარტება ვეფხვის-ტყაონის ლექსთა. 201 გვ.
- 5) განმარტება არისტოტელის კეთილისათვის და ბოროტისა, თარგმნილი რუსულთა და დაბეჭდილი 1818 წ. 48 გვ. ამ წიგნს თეიმურაზი უღმუნთაჲთა აკროსტოხობითა თავისი მოძღვარს იონა ხელაშვილს.
- 6) მოთხრობა ქალაქის თბილისისა სპარსეთის ყენის ყაჯარის აღამამან-ხანისათვის თარგმნილი. დაბეჭდილია დ. ჩუბინოვის ქრისტომატიკაში 1863 წ. და (კალკ 1895 წ. თბილისში. ხოლო ბროსსემ დაბეჭდა ლითონგრაფიით პარიზში 1830 წ.
- 7) ისტორია დაწვებითაჲთა იერიისა, ესე იგი არს გიორგისა, რომელ არს სრულიად საქართველოსა. დაბეჭდა ბროსსემ 1848 წ.
- 8) სიტყვა დაფუკასა ზედა კონსტანტინოპოლის პატრიარხის გრიგო-

ნელთა ჯარი ზაფხულის სიციხიან დღეებში ლეჩქის ნიღაბებს იკეთებს. თვით ლეჩქი რალაც წამალით არის გაყვანილი. იგი იფარავს სახეს ბუნებისაგან, კოლონისაგან და სხვა მწვერთაგან, რომელიც ომის დროს ძალიან აწუხებენ ჯარისკაცებს და მათს შორის სხვა და სხვა ვადამდებ სნეულელებს იკრეცელებენ.

ავსტრიელთა აზრი მოკავშირეთა შესახებ

ავსტრიელი ვახუშტები იმ აზრისა არიან, რომ ესლა საფრანგეთში გამარჯვების იმედს ჰკარგავენ, ვინაიდან მოკავშირეთა კონფედერაციებმა, რომელთაც მრავალი სამხედრო, პოლიტიკური და ეკონომიური საკითხი გადასწყვიტეს, — ნაყოფიერი დანაშაურობა მათ ვერ გაუწიესო. ომის შემდგომ, — დასძინენ ვახუშტები. იტალია ეკონომიურ ომს დაუწყებს ცენტრალ სახელმწიფოებს, ინგლისი და რუსეთი კი ერთმანეთის საწინააღმდეგო ეკონომიურ ინტერესების დაცვას შეუდგებიანო.

ომსაღმების მოქმედება კავკასიის ასპარეზზე

ოსმალებს განუწყვეტილად ახალ-ახალი მაშველი ჯარი მოსდით, ამით იხსნება ის გარემოება, რომ ოსმალთა ჯარი მეტის მეტი სიმკაცრით და განწირულობით სცდილობს შეაჩეროს რუსების წინსვლა და ზოგან თვითონაც განაგრძობს შეტევას. ქერმან-შაის მიდამოებში ოსმალი სამი მხრივ სცდილობენ გვერდით შემოეზონონ რუსების ჯარს და ამასთანავე უფრო მეტის სიძლიერით ეჭვეთენ რუსების მთავარ ძალებს. ამ ბრძოლაში ოსმალითა კვეთითა ჯარის 4 დივიზი იღებს მონაწილეობას. ჯერ-ჯერობით გადაწყვეტი ბრძოლა არ დაწყებულა.

ავსტრიელთა ახალი რკინის გზები რუსეთის ასპარეზზე

ომის დაწყებიდან ავსტრიელები მხედ წესდგომიან რკინის გზების გაყვანის რუსეთთან მოსახლეობს ადგილებში. მაგალითად ახლად გაუყვანიათ კრაკოვ-სლუბოვის გზა, რომელიც კელციე და რადომში მიმავალ გზას უერთდება. ამას გარდა მთელი სამხრეთ-დასავლეთის ასპარეზი, სადაც ომის დაწყებამდის ავსტრიელებს ძალიან მცირე რიცხვითი გზები ჰქონდათ მოუყენიათ ახალი გზებით, რომლებიც ყოველ ღირსშესაძენვე ადგილებს ქალაქებს, დაბებს, სოფლებს და ზოგჯერ სიმაგრეებსაც ერთმანეთთან აერთებენ.

საბერძნეთი და ბულგარეთი

საბერძნეთის მთავრობის ბრძანებით ფლორინაში დაატყვევეს და გადასცეს ბულგარელებს ამ უკანასკნელთა ჯარისკაცები, რომელნიც ამ ბოლო დროს ბრძოლის ველიდან გაიქცნენ და სცდილობდნენ ომისაგან თავი დაეხრათ. ამ ამბავს დიდი უკმაყოფილება გამოიწვია მოკავშირეთა შორის, რომელთაც საბერძნეთის მთავრობას მოსთხოვეს მოახდინოს სასტიკი გამოძიება და დამნაშავენი დასაჯოს.

ლისა ქ. ოდესაში. თარგმნილი რუსულით

- 9) წიგნი მცირე მოთხრობა აღმუხებისათვის იფერიისა მონასტრისა.
- 10) წიგნი ქართულთა ანბანისა.
- 11) ორმეოლი შეკითხვანი სხ. და სხვათა საგანათავის; იამბიკით თქმული.
- 12) წიგნი ბუნებისათვის ღმერთთა, სა, ციკრონისა. თარგმანი.
- 13) წიგნი ათნი გვირგვინი, სპარსულითაჲთა თარგმნილი.
- 14) მოთხრობა სამესეთოქსა დაპურობისათვის ოსმალთა მიერ.
- 15) ლექსთა კრებული.
- 16) რუსეთის სამხრეთებლობა და სამსაჯულოთა ადგილთა და სჯულთათვის.
- 17) ტაქტიკა ქარტნიებით, ფრანგულითაჲთა თარგმნილი.
- 18) მხედრობის დარიგება ნაპოლეონისა, თარგმანი.
- 19) ფრანკოკლონი სჯულნი სამხედროთაგანა შემკოდეთა გარდახდევინებისათვის.
- 20) პრაქტიკა არტილერიისა.
- 21) საარტილერიოთა და საგომეტრიოთა პროპორციოთა და პროგრესისისა კანონთათვის.
- 22) მშობლებითი მოთხრობა არმანისათვის.) დანარჩენი ბატონიშვილებიც ასე ილწვიოდნენ სამშობლო მწერალ-მწიფონობრობის ალორძინებისათვის, ვისაც რა შეეძლო. ჩვენ ვფიქრობთ შეძლებისამებრ დანარჩენი ბატონიშვილების თავდადასავალიც ვაცნობოთ საზოგადოებას შექმდე.

მლ. პოლ. კარბელაშვილი.

ბულგარეთ-რუმინეთის საზღვარზე

ბულგარელების სალონიკის ბრძოლის ასპარეზიდან რუმინეთის საზღვრებისკენ მრავალი ჯარი გადაჰყავთ. ვაკეეთა აგრეთვე ახალი გზები, აშენებენ სანგრებს, ამზადებენ თხირობებს და სიმაგრეებს რუმინეთის მოსახლეურ ადგილებში. სალონიკის ასპარეზზე კი, როგორც სჩანს მოლოდელს და გერმანელების ჯარი იმოქმედებს.

რუმინეთი და რუსეთი

რუმინეთის ვახუშტები ქებით იხსენიებენ რუსების არტილერიის მოქმედებას და ქვეითა ჯარის თავდასწირულებს. მათის აზრით, ამ ბრძოლაში რუსებმა დიდი ზარალი მიიყენეს ავსტრიელების ჯარს, რომელიც თანდათან სუსტდება და მომავალშიც მამულს ჯარს არსიდან არ მიუღის. შეუდგეს მოქმედებას, ისარგებლოს ამ მომენტით და გვერდში ამოუდგეს იმ სახელმწიფოთ, რომელიმეც მას საერთო ინტერესები აქვს.

გერმანელების ახალი საფრენი მანქანა

გერმანელებს ახალი საფრენი მანქანა გამოგონიათ. სიმძიმით იგი 44 ფუთს ამტვირთავს, შესწევს ძალა 36 ფუთამდის ზილოს, სისწრაფე იმდენად ძლიერი აქვს, რომ ერთ წუთში 300 ფუტის სიმაღლეზე აღის ე. ი. 15 წუთის განმავლობაში შეუძლიან 4500 ფუტის სიმაღლეზე ავიდეს. ეს საფრენი მანქანა გერმანელებს ჯერ არც ერთ ასპარეზზე არ უხმარიათ და თუ მომავალში მოიხმარებს მას დიდი დახმარება შეუძლიან გაუწიოს ქვეითა ჯარს.

დეკემბერი

(პეტროგრადის დეკ. საგენტოსაგან)

რუსეთის ასპარეზზე. რიგის მარჯვენა მხარეს ხმელეთისა და ზღვის არტილერიის დახმარებით ჩვენი ჯარი წინ იწევს. ვოლინის მხრით ჩვენმა ჯარმა რამდენიმე სავლე ზარბაზანი და 3000 ტყვე იგდო ხელთ.

კავკასიის ასპარეზზე. ჩვენმა ჯარმა დამით, ქალაქი ბაიბურთი აიღო.

საზრანაშაჰის ასპარეზზე. მახის ორივე ნაპირზე ძლიერი საარტილერიო ბრძოლა. ოსების მიდამოებში ფრანგებმა ომის მხარე იგდეს ხელთ.

იტალიის ასპარეზზე. ადიჯეს მიდამოებში კვლავ საარტილერიო ბრძოლა. აქ იტალიის ჯარმა ცოტა წინ წაწია.

ახალი ამბავი

კახეთის რკინის გზის ლიანდაგის აყრის შესახებ გავრცელებული ხმები ტყუილი გამოდგა. მეფის ნაცვლის დიდ მთავარ ნიკოლოზ ნიკოლოზის ძეს ვადაპირილი აზრი გამოუთქვამს უკვე ამ გზის შესახებ. მათ უშალონობას უბრძანებია, რომ ეს გზა არავითარ პირობებში მიხედვით არ იქნება მოშლილი.

მ. ჩიტაძის პანაშვილი.

კვირას 3 მკათათვეს ქვაშეთის ეკლესიაში დღე-კი ცინცაძე ვაჟინიდა პანაშვილი განსვენებულ ვერაგულათ მოკლულ შიო ჩიტაძის სულის მოსახსენებლად. პანაშვილს დასწრებდნენ მისი იღუმენი მეგობრნი და მის ნიჭის თაყვანისმცემელი. აღსანიშნავია ის ვაერმოება, რომ პანაშვილზე არ სჩანდენ წარმობადგენელი ქართული გინაზიისა, რომლის ერთ-ერთი სულის ჩამდგმულთაგანად განსვენებული ითვლებოდა.

საქართველოს ექსპარხოსი ბოროტიდან თბილისის ჩამოვიდა.

გორის ეპისკოპოსი ყოვე. სამღ. ანტონი გაემგზავრა დეკ. ქ. ცინცაძესთან ერთად ცინცაძის ხეობაში. ს. გერში შედევითენთა კურსების მოსაწყობად.

პრ. ცაგარელი ამ ქაბად თბილისში იმყოფება.

ქართ. დრამატული საზოგადოება

სთხოვეს ქალაქის გამგებებს 4 დღე დაუთმოს წარმოდგენებისათვის ზუბალშვილის სახლი.

მ. ივ. სარანგვილი

ზამთრის სეზონისთვის მიწვივა თავისს ოპერაში ბაქოში 2-5-მა ამირაგოზ.

პროფესორ მენჩინის გარდაცვალება

როგორც პეტროგრადის დეპუტატი საფრენო იტყობინება 2 მკათათვეს საღამოს 5 საათზე და 30 წუთზე პარიზში გარდაცვლილია ცნობილი მეცნიერი პროფესორი ილია მენჩინოვი.

ექსპურსია გუშინ კახეთიდან

შემე დაბრუნდა ქუთაისის ქართულ გინაზიის 8 კლასის მოწაფეთა და ექსპურსია. ექსპურსანტი სადგურ ვახანიდან ფეხით წასულან ციხე-გომბორის მთისაკენ, დათვალა იერიშით კახეთის საუკეთესო ადგილები და დღეს მცხეთისაკენ მიემგზავრებოდა.

19 თიბათვეს, ავსტრიის ასპარეზზე მიღებულ ქილობისაგან გარდაცვლილი პრაპორ. სემონ დავითის ძე იყდა.

ქალაქთა კავშირმა წინადადება

მიიღო საფრეშლო და საკვეთ პუნქტების დაარსების შესახებ ბაქო-ჯულფის გზაზე.

ტყვეების შესახებ კავ. სამხედ. უფროსმა გენ. ლ. ვოლსკიმ

გამოსცა სავალდებულო დადგენილებანი, რომლის ძალით სამხედრო ტყვეებს თავიონ ნებით შეუშობის თავის დაწებებას ან სამუშაოზე უარის თქმა ეკრძალებათ.

გ. გუნიას იუბილე.

2 მკათათვეს კრება ჰქონდა დრამატულ საზოგადოების მიერ არჩეულ საგანგებო კომისიის, რომელმაც ითათებრა, თუ რადის და როგორ მოაწიოს ვოლსკის მოღვაწეობის აღსანიშნავად იუბილე, კომისიამ ჯერ-ჯერობით შემოგვიდა დაადგინა: 1) იუბილე გაიმართოს მომავალ გიორგობისთვეში, 2) მიმართოს ქართულ ყველა ქალწულ-განმანათლებელ დაწესებულებათ დანიშნინ თავიანთი წარმომადგენელი იუბილეს მომწიფო კომიტეტში და აგრეთვე კერძო მცოდნე და გამოცდილი კაცებიც მოიწვიოს კომიტეტის მუშაობაში მონაწილეობის მისაღებად, 3) შედგენილ და დაბეჭდილი იქნეს მონაწილეთა ვალ. გუნიასი და ამ საქმის შესრულება ეთხოვოს ან ივ. გომართელს და ანუ 2-5 ჰუმბაქს.

ქართულ ტყვეების თხოვნა

ქ. შ. წ. კ. გამავრცელებელ საზოგადოების გამგებობას ავსტრიაში (პ. მგერში, ბოგენია) ტყვედ წაყვანილი ვლ. ასკურავა, დომიდე იმანიშვილი, ეგტრი ჩიხლაძე, ვასილ ვახვაშვილი და ლავრონი მამალაძე სთხოვენ გამოგზავნონ ქართული წიგნები განსაკუთრებით პირველდაწყებითი სწავლისა.

ქართულ თეატრის სეზონი

დრამატულ მომავალი საზოგადოების ვადაწყვეტილებით არტილერია ახანაგობამ უნდა აწარმოვოს ალ. წუწუნავას რეჟისორობით.

გაზის წაშალი.

კავკასიის სასაფო სამეურნეო საზოგადოებამ მიიღო ფრიდონოვის სავაჭრო სახლისაგან 600 ფუთი შაბიამანი, რომელსაც საზოგადოება წერილ-წერილად აძლევს სოფლის მემაშულეთ ფუთს 17 მან. 40 კაპ. ესევე საზოგადოება კიდევ მიიღებს იმავე ფრიდონოვისაგან რამდენიმე ათას ფუთ შაბიამანს და იცის მიტყუდების კერძო მევენახეთა.

ბანის კედლების მოხატვა

კომისიამ, რომელსაც თავმჯდომარეობს უგ. თავ. ბ. ა. გრუზინსკი და რომლის წევრებდა ირიცხებიან თავ. ივ. ბაბათაშვილი და ინიერო კალგინი, დაადგინა, რომ თავდა-ზნაურთა საადგილ-მამულო ბანის ახალი შენობის შიდა პირის მოხატვა მიანდოს პეტროგრადის მხატვართა („მალარიამ“) არტელს. როგორც ამბობენ, კომისიის ასეთ გადაწყვეტილებაზე გავლენა ჰქონებია ინიეროს კალგინს, რომელსაც განუხუცდებია, რომ ჩვენი წინადადება თუ არ შეასრულეთ, შენობის დამთავრებაზე ხელს ავიღებო.

ექიმთა და ბუნებისმეტყველთა საზოგადოება

2 მკათათვეს ხელ-ახლა შესდგა ქართულ ექიმთა და ბუნებისმეტყველთა კრება, რომელმაც განაგრძო მოსალოდნელ საზოგადოების წესდების პროექტის განხილვა. პროექტი სავსებით განხილვად და შესწორებულ იქნა. კრებამ დაადგინა წესდება ესე დაუყენებლივ წარუდგინოს მთავრობას დასამტკიცებლად. ამ საქმის გაკეთება დაავალა საგანგებო არჩეულ კომისიის, რომელშიაც შედიან: ექ-მნი ნ. მელეკიშვილი, პ. კეკელიძე და ვ. ლამბაძე. აგრეთვე არჩეული იქნა მეორე საგანგებო კომისია, რომელშიაც შედიან: ნ. ვარსალაძე, ა. ბალაჯიშვილი, შ. მიქელაძე, ნ. წულუკიანი და პრეპარატორი ა. ჯავახიშვილი. ამ კომისიის დაევალა გამოარკივოს ის საგნები, რომელთა განხორციელებას საზოგადოება უნდა შეუდგეს წესდების დამტკიცების პირველ დღეებზე.

კრების გადადება

3 მკათათვეს წვერთა საკმაო რიცხვის დაუსრულებლობის გამო არ შესდგა ქართულ სასოფლო სამეურნეო საზოგადოების წვერთა საგანგებო კრება, რომელმაც საზოგადოების მდივანი უნდა აერჩია. კრება ხელმეორედ დანიშნულია ხუთშაბათს, 7 მკათათვეს, საღამოს 8 საათზე.

მხანობი ვასო აბაშიძე

დღეს მიემგზავრება წყალტუბოში სამკურნალოდ.

კავ. წელის ინსპექციის განკარგულებაში

მეფის ნაცვლის საბჭომ მომავალ წლის ხარჯთაღრიცხვაში გადასდო 1.599,836 მან. 81 კ.

სამხედრო სამრეწველო კომიტეტის კომიტეტი

განკარგულებულ განყოფილებებში მოიწინა მოხსენება 2-5 ილშტინისა ატენის ხეობაში, გორის მხარეში კონსტანტინის სახელობის ტყის ქარხნის განახლების შესახებ. ამ ქარხანაში დამზადდება საომარ საქიროებისათვის მშალეები.

საქონლის ჰითან

საბრძოლველად მეფის ნაცვლის საბჭომ მომავალ წლის ხარჯთ-აღრიცხვაში შეიტანა 637,602 მანეთი.

„ქართლის“ ამხანაგობის ცნობით

თბილისის ბაზარზე ხილისა და ბოსტნეულის მაზანდა დაახლოებით იყო: კარგი ვაშლი ფ. 5 და 4 მ., საშუალო 2—3 მ., მსხალი კარგი 3 და 2 მ., ატამი კარგი 5 და 4 მ., საშუალო 4 და 3 მ., ქალაქი 3—2 მ. 50 კ., ტყემალი 2 მ., შინდი 3 მ., ალუბა 4 და 3 მ. 50 კ., კაბაჭკა 100 ც. 2 მ. 50 კ. და 2 მ., კიტრი ადგილობრივი 2 მ. 50 კ. რადგან თბილისში ლეკის მსხალი შემოვიდა, მან დასკო როგორც ქუთაისის, აგრეთვე გორის მხარის მსხლის დასა.

მევენახეთა-მეღვინეთის კომიტეტი

აღნიშნულ კომიტეტის წევრობა უკანასკნელ თავის კრებაზე თათბირი ჰქონდა შესახებ ლაბორატორიის მოწყობისა, რომელშიაც ქიმიკები ანალიზი უნდა გაუკეთონ ღვინის ქაშნიკებს. 2 წინადადება იქნა წარდგენილი; ერთი მათგანის მიხედვით ანალიზის გასაკეთებლად კომიტეტმა უნდა ისარგებლოს ქალაქის ლაბორატორიით, ხოლო მეორე წინადადების ავტორნი იმის მიზნით იყვნენ, რომ ანალიზისთვის ისარგებლონ წყალთა გამგებობის ლაბორატორიით. თავმჯდომარემ უკანასკნელ წინადადებას უარა კენჭი, რომლის მომხრე აღმოჩნდა 8 კაცი. 9 კაცს ხმა არ მიუტია.

გადახდები სნეულებანი

ოთხს მკათათვეს ქალაქის სავადადყოფოში ირიცხებოდნენ: ქუთაისში 41, ხუანაგანი 12, ყველიანი 2, სახალაი 75, საოფლიანი 165, მუცელთა 5, მენინგეტიანი 1 კაცი.

ცინცაში

თერამეტ ამ თვეს თიბათვისა იოსებს ისაკის ძე კასიძეს ჩაუსაფრდნენ თავის ახლთ შექმნილ ვენახში ილო გაბრიელის ძე ყაზახაშვილი და ალექსი სოლომონის ძე კვალინძე. პირველს ექირა ორ ლულიანი სანადირო ბერდენკა, მეორეს ბერდენკა. შესვლის უშაღ ორივემ თოფები დაახალეს. პირველმა მოარტყა და დასჭრა მარჯვენა მკლავში. ალექსი კვალინძემ იმ დღეს ლამე ათ საათზე დაიჭირა. ილო ყაზახაშვილი კი დღესაც დამალულია. დაჭრილი იოსებ კასრადე კარგათ არის.

ძუშაღი (ჯავის საზ.)

ბოლო დროს მთელი სამი კვირის განმავლობაში წვიმა აღარ გველირსა და მოსავალს ძრიელ აწეო.

14 თიბათვეს იყო წვიმა

და მიწა გოჯზე დაასველა. თუ ამანაც ვერ გამოაბრუნა ნათესები, დავილუტებით.

ჩვენს საზოგადოებაში დათარე-შენი ჩაფრები და მეტრომეობები. თუ ასეთ თარეშს არ დაიშლიან, იმათ ვინაობასაც გამოვაცხ

ბა, ისევე პირველ საფეხურზე სდგას: მაგრამ განა გლახა და მანაშავე, რომ მიწის ჯგეროვანად გამოყენება, რიგი-ანად დაუშვებელი არ შეუძლია? უმეტესად ჩვენი „ქირისფრები“, ვისაც ჩვენი ჩვენი ხელთა აქვთ და რომლებიც სრულიად არ იწყებენ თავს, რომ ჩვენში მეტრეობის გაცდირებას ხელი შეუწყონ; დღემდე არ მოიპოვებენ ჩვენში არამც თუ უმაღლესი, ხეირიანი დაბალი სამეურნეო სასწავლებლებიც კი სადაც შეეძლოთ გლეხის შვილებს მეტრეობის ყველა დარგის შესწავლა; არა გვკავს მეტრეობის გაშუქება, სოფლად მეტრეობის და თუ მოიპოვება თითო-ორი, ისინიც სახელმწიფო აგრო-ნომინალურ დაწესებულებაში „მოკლავს“ ჩვენში რომ იყვნენ ნამდვილი მეტრეობები, ეროვნული ეკონომისტები, განა ჩვენი ეროვნული სიმდიდრე უტყობოდ ხელში იქმნებოდა? არ შეგვიძლია მოხმარა ჩვენსავე ენაში მდებარე განძისა და ხმარობის ის ვისაც ჩვენზე მეტი შრომა და უნარი აქვთ: სხვები მდიდრდებიან ჩვენში, ჩვენ კი სიღარიბეში ამოგვდის სული; ამ შემთხვევაშიც სხვისი იმედის შემყურე გლეხი პირში ჩაღა გამოვლენილი რჩება: თვითონ გლეხები საკუთარი ძალ-ღონით უნდა იზრუნონ და თანდათანობით უნდა გააუმჯობესონ მეტრეობა; მამა-პაპური გუთნის დრო წავიდა, უნდა შეიძინონ მიწის დასამუშავებლად ახალი სისტემის იარაღები, რომლის საშუალებითაც მიწასაც უფრო დამუშავებენ და შრომაც გაკლებით ნაკლები წაუთხრებ; მაგ. ავიღოთ ლეწვა: რამდენი შრომა და დროა საჭირო ძველი წესით, კვერით გაღვნილი პურის გასალეწი მანქანით დღემდე რამდენიმე ათასი დროით პური გაიღვნიდა და კიდევაც გასუფთავდება (მანქანით გაღვნილ პურს არც განაივება სქირდებმა), არც დრო იხარავება ბევრი და არც შრომა, მაგრამ განა მართო საღებო მანქანებია? არის მიწის სახნავი, სომინდის სათიხნი და სხვა მიწის სამუშაო მანქანები, რომლებიც ხმარდება ძალიან აივლებს მიწის დამუშავებას; მართალია ზოგი მანქანები ძვირია, დარბი გლეხისათვის ძნელია მისი საკუთრად შექმნა, მაგრამ არის ისეთი მანქანები მაგ. საღებო და სხვა, რომელიც ერთი, ორ-სამ სოფელს ეკუთვნის, გლეხებიც უნდა შეეცადონ ასეთი მანქანების სასოფლოო შექმნას, თითო-ორიოლა მანეთი რომ გამოიღოს თითოეულმა გლეხმა საკმაოდ.

უმეტესად მისდევს ჩვენებური გლეხი პურის, სიმინდის, (გურიაში ლობიო მუყავი) და ღვინის მოყვანას; უმთავრესი წყარო შემოსავლისა ეს ღვინია, ეს ყველა მეტრეობის საუკეთესო დარგია, მაგრამ ხომ მწარე გამოყვანილობით ვითომ რომ ხან და ხან სტრუქტურის თუ სხვა რისიმე წყარობით წლის ნაშრომი და ნაამაგარი წყალში იყრება; მაგ. შარშან იმერეთში ისე გააუფუჭა სიტყვემ გენახები, რომ ღვინის მოსავლით თითქმის სულ არ ყოფილა; საკმარისია მისში თუ მოხატავთ ცამ მრისხანეთ მილიწმოს, — დაუწყონ სიტყვა და გლეხიც უიმედოდ, ღვინის ანაბარად დარჩეს, ამისათვის საჭიროა მართო ღვინის არ შეუქრებდეს გლეხი; ხელი უნდა მიჰყოს მხილებლასაც; ჩვენში ბევრია ისეთი მთა-გორიანი მიწები, რომელზედაც არც ვინმე ვარგობს და არც პური, ასეთ მიწაზე კი საუკეთესოდ ივარგებდა მაგ. თხილი და განა თხილი ცოტა გასავალი აქვს? გლეხმა მეტრეობის ყველა დარგს უნდა მისდოს შეძლებისადაგვარად. ყოველგვარი მიწა სასარგებლოა, არც ერთი მტკაველი მიწა არ უნდა დასტოვოს უქმად, დაუშუშებელი.

გლეხი თავის ნაწარმოებსაც ვერ ხმარობს რიგინად: ხმარად სოფელში გლეხის, აზრებულის პარკს თუ სხვა გლეხის ნაწარმოებს ჩაღის ფასად იგდებენ ხელში სოფლად მოხეტიალე ჩარჩები, რომლებიც ყოველგვარ ხრიკებს ხმარობენ ნახევარ ფასად ჩიკვდნი ხელში გლეხის მიერ წლის ნაწარმოებ-ნაღვარს; გლეხებმა ამ გარემოებასაც უგეროვანი ყურადღება უნდა მიაქციონ, ჩარჩების ლეწვა ამ უნდა გახდინონ, თვალ-ყური უნდა ადევნონ საერთო ბაზრის და იმის ნიხრისდა მიხედვით უნდა გაყიდონ თავისი ნაწარმოები. უნდა რამდენიმე სოფელი ერთად შეერთდეს, დააარსონ ამხანაგობა, რომლის მიზანი იქნება გლეხების ნაწარმოების გაყიდვის ხელმძღვანელობა.

გ. საქართველო.
(დასასრული იქნება)

დაგა-სოფლები

ს. შაჰინაზი. ეს სოფელი მდებარეობს გორის მაზრაში, პატარა ლახის ხეობაში და ამ ხეობის საუკეთესო სოფლებია ითვლება. ამ ოციოდე წლის წინა დ. ნ. კეცოველმა დაიწყო ხეობის განვითარება, რომელსაც მიჰბაძა ხალხმა და ცხლა თითქმის აღიარების არის რომ ერთი დღიური ხეობის ბალი მაინც არა ჰქონდეს. საშუალოდ ყოველ გლეხს ექნება 4 დღისა, დღიურზე 110 ხეა, მასშალად 440 ხე. 6-7 წლის ხე იძლევა 1-3 ფუთამდე და 10-15 წლისა-კი 3-10 ფუთამდე. 8 წლის შემდეგ ვთქვათ ზედ-ზედ მისისა ხე მთით ფუთი და ორ მანეთად რომ ვინაგარიშით ფუთი, შემოსავლი 440 ხისა იქნება 880 მანეთი. მაგრამ ნაკლებს წყალობით ხალხი ზემოყვანილ რიგების ნახევარსაც კი ვერ იღებს ხლემ. მაინც ხილის შემოსავალი წლიურად ყველასი ზედი ზედ, საშუალოდ არის 500 მან. ნინც, როგორც ვხედავთ შემოსავალი მაინც და მაინც სახარბიელო არ არის და უკეთეს შემთხვევაში გაიკლებით მეტი უნდა იყოს. ამის მიზეზი-კი მეტრეობის გრუვათარება და ვერც სასურველი ნაყოფი მოაქვს მართალია მას უტყურობა რომელიც (ხეობების უმთავრეს წყაროს, მაგრამ არაერთი სისტემით დაყენებული მოვლა ჯერ ვერ გაბატონებულა და ვერ განუღვინებია ჩვენი მამა-პაპური მოვლა; დიდ ზარალს აყენებს მებრეოთ ის მრავალი ხეობის ავადმყოფობა და ქიალუა რომელიც ვერ გაუწყვია ჩვენ მეტრეობის. „ბუნებრივად“ უსაშინელესი მტრია ხეობისა. მისი ბეგელა გამოდის შემოდგომით და მზადდებულ პარკიდან, იგი სდებს არა ნაკლებ 500 კვერცხებისა, აქედან გამოდის პატარა პატარა კიბე-კიტლები, რომელნიც ყველისა და ნორჩ ფთავის მუხრს ავლენენ. შემდეგ ესენიც პარკებს პე-თობენ სიღინაც ვახავთულზე დაეღობენ 500x500 კვერცხს და ასე კიდევ სხვა მრავალი ავადმყოფობის ჩამოთვლა და მათ ზარალის აღწერა შეიძლება; მაგრამ ეს ცალკე წერილის საკითხს ეხება და აქ კი ვერც ვიქმართ. ამის წინააღმდეგ ჯერ-ჯერობით მხოლოდ მატლებსაგან განხილვა არ-სებობს რომელსაც მაინც დიდი ნაყოფი არ მოაქვს. საჭირო იყო ბევრი რამ, რომელიც სამეურნეო საზოგადოებებს უნდა მოეზოვოთ, მაგრამ, მაგარიც ის არის რომ ამ დარგში არც ერთ სამეურნეო საზოგადოებას არც ქართულს და არც სავს. განყოფილებას ბევრი არაფერი გაუტყუებიათ. მართალია ნინეავე სოფლად ინსტრუქტორებს, რომლებმაც ხალხს უნდა აჩვენონ წამლობა და მოვლა ხეობისა, მაგრამ ეს ინსტრუქტორები მაინც და მაინც ვერაფერს ახდენენ და ვერაფერს აკეთებენ. აქაც უწყალებს ხეებს, მაგრამ ეს მხოლოდ ბაღის პატრონმა თუ ნახა თორემ ხალხს არაფერი გაუფიქრა. ე. ი. არაერთი ნაყოფი არ მოუტანია. ამ საქმეზე კი ქ. ჯ. ყოველ წლიურად ასობით ხარჯავს. სამი. სპ. ანსტრუქტორმა ხომ დაფთხო ხალხს, ერთს ბაღში ხეობის შემოსავალი შეასხურა რუს შემდეგაც ფოთლი გახმა, შეიტრუსა. აქვე დამართა ვახს, რომელსაც ნაყოფი გასცვივდა. გლეხი უნდობლად უყურებს ამ გვარ წამლობას ზემო მოყვანილ მიზეზის გამო, ცხადია საქმეს სხვა გვარად ეჭირება მოვლა.

აქ 180 კომლამდე. მათ შორის მართლმადიდებელი ქართველია 110 მაინც და გრიგორიანი კი 70. მათი ურთი ერთობა ყოველთვის მეგობრული იყო და არ იცოდნენ განსხვავება „სომხისა“ და ქართველისა. მაგრამ ამ ბოლო დროს მათ შორის ტერტრეა შევკატასავით გაიბრუნეს ხოლმე, გვართ ფაღვლიანიც. თუმცა მრევლი მონღღრებულ ჰყავს, თუმცა რამდენჯერმე გაიქვება დაუპირის კიდევ, მაგრამ ის ისევეა აქ მოკალათებული ალბათ ვისიმე წყალობით. ალბათ თავის როლს კარგად ასრულებს და სთესავს ბოროტებისა და სიძულვილის თესვის ორ ძმათა შორის. მის ბაგეთვან ხშირად ვიკონებთ „ახლო, სულ ახლო მომავალი, სომხები ჩვენები იქნებიან“. ასევე უპასუხა ორ მოუნათლავ შვილის დედას, რომელიც მართლმადიდებელია და ცოლად გრიგორიანისა ჰყავს. შვილებს არ ანათვლინებდა, რომ მონათლავთ გაქარ-თვლიდნებანო. როგორც ვამბობს ცხელს ვიღაც საეკუო პირი იყვნენ მისთან, რომლებმაც ფარულად და მოხერხებულად დაიბარეს ქართველი გრიგორიანები და დიდხანს ებასებოდნენ. არ ვიცი ვინ იყვნენ და რაზედ ესაუბრე-

ბოდნენ (1) ჯერ-ჯერობით ძველებურათ მიდის საქმე და თუ აქტურმა საზოგადოებამ სიძვირულ არ გამოიჩინა და ასეთი უხეში მოქმედება არ აღაგმა, ბოლოს გვიანდაც იქნება.

წელს ორთავ მხარე შეერთებული ძალით ამოხსარებისაგან 100 დღე-რამდე სახეის სასრუავეი მოწა მოვიდნა; არც გაუტყუარდა მოუხედავით იმისა 140 კაცამდე ბ-ძოლის ველზე წასული და სოფლად საარაქო სიძვირება. ჩარქ-ვაჭრები დანადარდობენ. მოყვანილი ცნობები: ოთხ აბაზიანი (80 კაბ.) ცელი 12 მანეთია. შაქარი გირ. 50-60 კაბ. საპანი 55-70 კაბ. ლუსსანი გირვანკა 80 კაბ. 6 კაბ. პაპაროლი 15 კაბ. და სხვა მრავალადა გამობატება მათი ვაშმაძარი მადა. ზემოთ მოყვანილი ცნობები აბტკი- (ყებენ და ღიდ საქმეობებს წარმოადგენს აქ კომპარატიული დღეაჩინ. ჯერ-ჯერობით არაფერია თუმცა გორის საერთო ინსტრუქტორები გვირგვინა, მაგრამ ჯერ არაფერი ჩანს. დრო კი მიდის. აქტური ინტელექტუ- ცია უმოქმედო არის.

სოფელ ზემო მოყვანილ ცნობათა მიხედვით, საჭიროა, სოფლად მუშაობა. საჭიროა გარჯა, თორემ შეიძლება მრუდელ წასული საქმეში ვეღარ გამოიწროდეს.

ნიკელი.

ს. ხობი (ზუგდიდის მაზრა). რედუქტალის საბოქალოში ამ დღეებში, როგორც ვამბობს, დამით ერთი ოჯახს ექტურმა რამოდენიმე თავით-ფხვებამდე შეიარაღებული ავაზაკი, მოსთხოვეს მასპინძელს ვახშირი და მთელი დამის განზავლობაში ქვიფობდნენ მყურად, ხოლო მეორე დღია, როგორც მაყრებთა ჩვეულებაა სამეგრელოში, ასტეხეს ყაბახის სროლა. სროლის დროს ნიშნის ამოიღეს, სხვათა შორის, ენოში მოხალხე მასპინძლის ხარი, რომელიც უმაღვაჯორეს იქვე და არხინად გაუღდნენ გზას.

მეორე დამეს „მაყრები“ ესტუმრნენ ამავე საზოგადოებაში შეი ზღვის რკინის გზის ბარაკს. რადგან ამ „საპატიო სტუმრებს“ აქ შესაფერი პატრეი ვერ სცეს, გაბრაზდნენ და სამი საპატიო პირი გაპარეს ნახევრად. ი. ი. ნახევარი თავი, ნახევარი წვერი-სა და ცალი უღვაში. გაპარულებს: ბ. ჯ. ვ. ლ. და ბ. გ.-ს დემუტრენ ყელს გამოუჭრიათ, თუ გაბედავთ მეორე ნახევრის გაპარვასო და გაუღდნენ გზას.

ასეთი უმავალითა თარეში ავაზაკების გამეფებული ამ კუთხეში და ადგილობრივ ბოქალს ბ-ნ ცხადმეს, არც კი მოუხსენებია თურემ უმაღლეს მთავრობისთვის, უთუოდ იმ მოსაზრებით, რომ მას უმოქმედობა არ შეეწყინა და „სახელი“ არ გაუტყდეს. და სახელი კი მას დიდი აქვს მშვილობიან მცხოვრებთა შემწეებელ-შემვიწოებელისა.

ავი.

ბუნე ავბულ ცნობებს აწვდის და ამით შეცდომაში შეყავს როგორც პატრეცემული რედაქცია ისე მკითხველი საზოგადოება, — სიტუა მავალთად ის რომ ვითომ მე დაპატრირებული ვიყავი მაზრის უფროსისაგან. ყველას შეუძლიან დამიმიწმოს ესა. სიმინდი მოიჭრებ მართალია; ისიც მართალია, რომ მთავრობის განკარგულება იყო ფუთი სიმინდი 1 მანეთად გამეყიდა. რადგ. მანეთად ფუთის გაყიდვა ჩემთვის მეტად საზარალო იყო, ვთხოვე მაზრის უფროსს ნება მოეცა 1 მან. 5 კაბ. გამეყიდა. მაზრის უფროსი დამთხმნდა და ასევე ვყიდდი. ამასაც ყველა დამიმიწმებს.

რომ ჩემი პატრეცება აღდგენილ იქნას შეურაცხყოფისაგან ესთხოვ ბ-ნ რ. რამიშვილს ან დამიმტკიცოს ვახეთში მოხსენებული ყველა ბრალდება; ან უარპყოს, — წინააღმდეგ შეიძებევა-ში იძულებული ვიქნები სასამართლოს მივართო.

დ. გვირიდაში მოვაჭრე
გახილ მშვენიერად.

ბ-ნო რედაქტორო!

ნება გვიბოძეთ უტრეკის მადლობა გამოუცხადო ჩემს და ჩემდამი რწმუნებულ მრევლის მიგაერ კენიან ფარნაოხის ასულს მხედისას, სოფოო ჩოლოყაშვილის ასულს, რომელმაც კეთილი ინიება ჩემდამი რწმუნებულ მკვლელსა შემოსწორა 100 მან. ფულად მკვლე-ლის გასამშვენიერებლად, მომავლისათვისაც აღგვითქვა მძაღლების დეგვართა და მხარების აღსაჩქავე.

ნატოჩასი წმ. გიორგის ეკლესიის მღვდელი მათე კალანდარიშვილი.

ბ-ნო რედაქტორო!

უმორჩილესად გთხოვთ თქვენ პატრეცემულ ვახეთის საშუალებით უტრეკის მადლობა გამოუცხადოთ ჩვენს პატარა გოგონებს: მარიამ, ნინოს, დარეჯანს, მარგალიტა ჯავახიშვილები-სებს, თამარა ჯიბლაძისა და თინა ყიფიანისას, რომლებიც გამართო ს. ქეგვირაში საღამო სალიტერატურო განყოფილებით და სიღამოზე შეგროვილი ფული 7 მ. და ნ 5 კ. გადმოცეს მე გარდასაცემთ თქვენ პატრეცემულ რედაქციისათვის ქართველ მოღვაწეთა აგარაკის ასამენებელ ფონდის გასაძლიერებლად.

იახე ჯავახიშვილი.

ზუგდიდის მაზრაში, რედუქტალის საბოქალოში ამ დღეებში, როგორც ვამბობს, დამით ერთი ოჯახს ექტურმა რამოდენიმე თავით-ფხვებამდე შეიარაღებული ავაზაკი, მოსთხოვეს მასპინძელს ვახშირი და მთელი დამის განზავლობაში ქვიფობდნენ მყურად, ხოლო მეორე დღია, როგორც მაყრებთა ჩვეულებაა სამეგრელოში, ასტეხეს ყაბახის სროლა. სროლის დროს ნიშნის ამოიღეს, სხვათა შორის, ენოში მოხალხე მასპინძლის ხარი, რომელიც უმაღვაჯორეს იქვე და არხინად გაუღდნენ გზას.

მეორე დამეს „მაყრები“ ესტუმრნენ ამავე საზოგადოებაში შეი ზღვის რკინის გზის ბარაკს. რადგან ამ „საპატიო სტუმრებს“ აქ შესაფერი პატრეი ვერ სცეს, გაბრაზდნენ და სამი საპატიო პირი გაპარეს ნახევრად. ი. ი. ნახევარი თავი, ნახევარი წვერი-სა და ცალი უღვაში. გაპარულებს: ბ. ჯ. ვ. ლ. და ბ. გ.-ს დემუტრენ ყელს გამოუჭრიათ, თუ გაბედავთ მეორე ნახევრის გაპარვასო და გაუღდნენ გზას.

ასეთი უმავალითა თარეში ავაზაკების გამეფებული ამ კუთხეში და ადგილობრივ ბოქალს ბ-ნ ცხადმეს, არც კი მოუხსენებია თურემ უმაღლეს მთავრობისთვის, უთუოდ იმ მოსაზრებით, რომ მას უმოქმედობა არ შეეწყინა და „სახელი“ არ გაუტყდეს. და სახელი კი მას დიდი აქვს მშვილობიან მცხოვრებთა შემწეებელ-შემვიწოებელისა.

ავი.

1916 წ. მიიღვ ხალის გოგონა
დასურათებულ საქმეში

„ნ ა კ ა დ უ ლ ი“

წამოწალი მეთორმეობა

ფურნალი „ნაკადული“ გამოვა ჩვეულებრივი პროგრამით, საგანგებოდ მოკვეთულ სარედაქციო კომისიის ხელმძღვანელობით.

შურნალი გამოდის თვეში ორჯერ

24 წიგნი „ნაკადული“-სა მცირე წლიურათვის. 12 წიგნი „ნაკადული“-სა მთავრობათვის.

ყოველ წიგნის 1-ლ გვერდზე იქნება მოთავსებული გამოჩენილ მხატვართა ნახატი

ფასი შურნალისა: წლიურად ორივე გამოცემა—5 მან. იმათთვის, ვინც შურნალს რედაქციაში მოიკითხავს, ვაგზავნით კი 6 მან. ნახევარ წლით—3 მ. ვაგზავნით 3 მ. 50 კ. ცალ-ცალკე; მცირე წლიურათვის 24 წიგნი 3 მ. ვაგზავნით 3 მ. 50 კ. მთავრობათვის 12 წიგნი—3 მან. ვაგზავნით 3 მ. 50 კ. ფულის შემოტანა შეიძლება ნაწილ-ნაწილად.

ესთხოვთ ხელის მომწერებს თუ შურნალი „ნაკადული“ არ მისდით, ეთი თვის განმავლობაში გვაცნობონ და ადრესის გამოცვლა დროზე შეგვცატუ-ბინონ ადრესის გამოსწავლად—40 კ. შეიძლება მარცხენი გამოგზავნის.

ხალის მოწამა მიიღება

ტბილისში—„ნაკადული“-ს რედაქციაში, ზუბალაშვილის სახლი გოლოვინის პრისს. № 8. Редакция „Накадули“, Головинский пр. № 8. შემოსავ-ვლელი დავითის ქუჩიდან, № 2. და წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების წიგნის მაღაზიაში, სასახლის ქ. ქუთაისში—ისილოვ კვიციანიძისთან, მ. ყაუხჩიშვილთან და თ. მთავრიშვილთან. „სატრედაში“—ვლ. ნაცვალაძესთან. ფოთში—ლუდმილა მგერელიშვილთან. ბათუმში—ტროფიმ ინასარიძესთან. ფოსტაში და სამსონ ყაზარაშვილთან უტრეკში. ოსურგეთში ტ. ლანჩხუთში—ლეო იმნაძისთან. თელავში—ვანო პაატაშვილთან. ახალციხეში—კონსტანტინე გვარამაძისთან. ბაქოში—მარიამ ნაკაშიძისთან. გორში—ქეთევან ჯავახიშვილთან და ნინო ლომიურთან. ქიათურაში—ივ. გომელაურთან. სონში—მ. ი. ქაქუცხიძისთან. მინაილოვში—გიორგი ნაკაიძისთან.

რედაქტორი ნინო ნაკაშიძე
გამომცემელი თ-დ პავლე იოსების-ძე თუმანიშვილი.

საგალანდარიო გლეხისა
პრ. ივ. ჭავჭავაძისა და
„ი. ი. გველასიანისა“

იმოყვება შუა ბაზარში, მანთაშვილის ქარვასლაში.

იხორებაა ყოველგვარი საგალანდარიო საუკეთესო საქონელი:
ჩუღებულობა, ქოლგები და სხვა ახალ მოდის საქონელი
(101—წ.)

შეზის საწყობი
ნიკოლოზ იოს. ჭრელაშვილისა

ანდრიას ქუჩა, № 87. საუკეთესო ლირების შემა
ყვამლასთვის ხელმისაწვდომ ფასს

საკუთარი ტყილან

საწყობს აქვს გადაწვითი ურემები და კისრულობს შინ მითანხას
(103—წ.) ტელეფონი 6—96.

ქ. ბაქოში
„მელოანი“
„მელოანი“
თ. ი. ზ. ანდრონიკაშვილი და ახს.

იხორება საუკეთესო კახური ღვინოები
(112—წ.)

საუკეთესო კახური
ღვინის საწყობი
ალამ ზუკარის ძის
ბერეკელაშვილისა

მოთავსებულია მიხეილის ქუჩაზე № 5. საკუთარი ხახლი.
(102—წ.)

დ. თბილისში, ოლგას ძ. № 6, შურნალ-გაზეთების კანტორა ტ. წიგ. მაღაზია
„განათლებლ“-ში

ნიკილაძე ყოველგვარი ქართული წიგნები, შუქრ. ხურათები, ომის ქარტები რომლებიც ვაგზავნება მსურველთა მოთხოვნის მიხედვით.

პროვინციულ ადრეტებს ვაგზავნება აგრეთვე ყველა ადგილობრივი ფურ-ნალ-ვაგზეთები: „თანამედროვე აზრი“, „საქართველო“, „ქუთაისის მათარხი“, „თეატრი და ცხოვრება“, „სახალხო ფურცელი“, „ხეობა“, „უფრო“, „განათლებლ“-ს კავკასიურ სლოვო „თბილისის ლისტოკი“, „ორიონი“, „მშაქი“ და „ხათაბალი“.

ფული და წერილები უნდა გამოგზავნოს შემდეგი ადრესით: Тифлиси почт. ян. № 96, Сильвестру Р. Гавартиладзе.

ტელეგრაფის ადრესი: Ольгинская 6. Таварткиладзе.

თავისი გრაველი
ამ. გეგელოვი
პუშკინის ქუჩა, საკუთ. ხახ, № 9, ტელეფონი № 712.

ბანაუშილავ ავლაბარში
კახეთის ქუჩა, საკუთ. ხახი, № 6, ტელეფონი № 712

ყოველ დღე მოგვდის საკუთარ და სავაჭრო სახლ. „მ. მაილოვსკის-მშობი, ს-მრეველოვიდან ახალი კვირითის ნიშანად, მცირე მარტიანი, შავი „მშე-შოანი“ ხიზილავა, აგრეთვე ახალ-ახალი მტკიცის ზუთხი, თართი, ფარფა და ლოქო, გვაქვს აგრეთვე მიღებული ყოველგვარი კონსერვები და სარდინკებ-რუსეთის და საზღვარ-გარეთის ფირმებისა ხანგრძლივ ინახება.